

Crítica ▶

«UN I UN... FAN CENT»

Autores: TERESA DURAN I MARTA LUNA
 Edita: LA GALERA
 Pàgines: 213

Cent personatges dels més de dos-cents anys d'història de la literatura per a infants i joves estan recollits en aquest llibre. Segur que molts d'ells (de John Silver a Harry Potter, passant per l'Obelisc o les Tres Bessonnes) ens han fet passar estones inoblidables,

i ens agradarà donar-los a conèixer. D'altres ens seran desconeguts. Tots ells se'ns presentaran i ens convidaran indirectament a la lectura.

Un bagul de capçalera

PEP MOLIST

Donar a conèixer, a infants i a adults, els personatges que han fet les delícies de moltes fanteses i amb els quals ens hem identificat al llarg de la nostra vida és l'objectiu principal d'aquest recull elaborat per la Teresa Duran i la Marta Luna, després d'un laboriós estudi previ de més de vuit-cents personatges. Elles ens donen la clau d'accés a tot un imaginari col·lectiu i un excel·lent regal que esdevé una invitació a la lectura de les millors obres de la literatura infantil i juvenil. Cada personatge es presenta a ell mateix, amb un estil amè i proper a lectors de totes les edats que convida a buscar l'obra i a llegir. Són cent personatges i alhora cent personalitats diferents, i tant és si fan paper de protagonistes (com ara en Peter Pan) com d'ajudants (com en Gandalf d'*El senyor dels anells*) o bé d'adversaris (com la Reina de les Bruixes a *Les bruixes* de R. Dahl). Cadascú ens fa saber amb diferents apartats les seves seves d'identitat, els seus amics i enemics o les adaptacions que se n'han fet al cinema o a la televisió.

Un altre pianista

Andrei Makine, novel·lista rus en llengua francesa, presenta a «**La música de una vida**» una història sobre l'estalinisme i la Segona Guerra Mundial

AMIGUEL PAIROLI
 Andrei Makine (Novgorod, 1957) és un escriptor rus que, a l'edat de trenta anys, es va establir a l'Estat francès i va adoptar la llengua francesa per a la seva obra. Autor de diverses novel·les de temàtica russa, Makine ha obtingut grans èxits de vendes i diversos premis d'anomenada. Llegint *La música de una vida*, la seva última novel·la traduïda al castellà, s'entén per què. *La música de una vida* és un producte literari destinat a un públic d'una cultura mitjana, que no llegiria els *best sellers* de Danielle Steel o de John Grisham per no lesionar l'autoestima però que tampoc no s'atreveix a enfrontar-se amb un text literari rigorós i exigent per al lector, amb la literatura més ambiciosa i de més vàlua artística. Aquest públic, a les societats occidentals d'avui, és molt nombros. És conseqüència no solament de l'ensenyament obligatori, sinó també de la prosperitat del gran negoci universitari, que empeny a passar per la institució docent superior moltes persones que en altres èpoques arribaven a una ocupació laboral del mateix nivell d'ara sense necessitat d'haver d'anar a la universitat. Això ha creat un segment de ciutadans de cultura mitjana a alguns dels quals els ve de gust llegir mitja dotzena de llibres a l'any, que facin per a ells, és a dir, que tinguin un cert to literari però que els resultin assequibles i sobretot que vinguin embolicats amb la cel·lofana d'algun premi i que siguin llibres de moda dels quals després es pot parlar en una sobretaula. Andrei Makine

«LA MÚSICA DE UNA VIDA»

Autor: ANDREI MAKINE
 Editorial: TUSQUETS
 Pàgines: 123

Els primers mesos de 1941 són temps difícils per als habitants de la Unió Soviètica, ja que al terror estalinista s'hi afegeixen els rumors d'una invasió nazi. Una tarda de maig, un jove pianista moscovita, Alexei Berg, rep l'avis que no torni a casa perquè els seus pares han estat detinguts en una batuda de la policia del règim.

Andrei Makine va arribar a França des de la seva Sibèria natal a finals dels anys vuitanta. Sempre ha escrit novel·les en

francès, però les dues primeres novel·les va poder publicar enganyant les editorials assegurant que havien estat escrites en rus i traduïdes posteriorment. La seva carrera va fer un tomb important quan el 1995 va guanyar el Premi Goncourt amb la seva quarta novel·la, *El testament francès*.

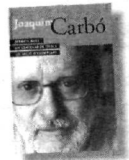
ne, en aquesta novel·la breu que és *La música de una vida*, escriu sobre l'estalinisme en uns termes políticament correctes a l'Europa occidental l'any 2002. Presenta la guerra, la Segona

Guerra Mundial. Però la guerra de Makine és una guerra que no té gaire a veure, ni per les situacions ni per les circumstàncies concretes, amb la guerra de veritat. És una guerra feta a mida del relat. Després hi ha l'amor. O, més ben dit, les successives relacions fugaces que manté el protagonista amb diverses dones i que són una mica com la sal i el pebre amb què Makine condimenta la història. Finalment hi ha la música. En aquesta mena de novel·letes com la de Makine s'ha posat de moda que hi aparegui la música o bé la gastronomia com un element amb què el lector es pugui identificar i reconèixer sentimentalment. És un material decoratiu, a més, elegant, d'una eficàcia garantida, que fa diana al cor amb facilitat. Makine construeix un protagonista jove, itinerant i enfrontat amb un destí atziac. És un home que lluita contra unes circumstàncies adverses que tendeixen a destruir-lo. És un pianista, un home sensible que ha de renunciar a la sensibilitat, ha de combatre-la, ha de negar-la, per sobreviure. Fins i tot ha de canviar de nom i d'identitat. Relligant aquest personatge de perfil clàssic i tràgic amb tot allò que hem esmentat, l'estalinisme en versió europea 2002, una mica de guerra convenientment ajustada al que convé a l'argument, una mica de sexualitat per arjar animant la lectura i el discret refinament d'unes notes de piano, Makine construeix un bon parany literari a la recerca del lector. Molts hi cauran de gust i, a més, se'n sentiran satisfets. És la mena de literatura que demana un ampli sector del públic actual. Plat a taula, doncs.

Novetats ▶

«JOAQUIM CARBÓ. SETANTA ANYS, UN CENTENAR DE TÍTOLS, UN MILIÓ D'EXEMPLARS»

Autor: JOAQUIM CARBÓ
 Pàgines: 278

Un dels autors més prolífics de la literatura catalana juvenil i infantil repassa en aquesta obra la seva trajectòria vital. Joaquim Carbó (Caldes de Malavella, 1932) es va iniciar com a narrador a finals dels anys cinquanta i ja ha publicat

prop d'un centenar d'obres. També ha estat vinculat des dels inicis a la revista *Cavall fort*.

«CAP A AMÈRICA»

Autor: SUSAN SONTAG
 Editorial: PROA
 Pàgines: 384 / Preu: 21,50 euros.

és una novel·la sobre l'Amèrica fundacional, sobre la fi de les utopies, escrita per una intel·lectual nord-americana compromesa i independent.

L'any 1876, un grup de polonesos liderat per l'actriu Maryna Zalezowska emigra als Estats Units amb la intenció de fundar una comuna. Maryna, que ha renunciat a la seva carrera artística, viatja acompanyada del seu fill petit i del seu marit. Aquesta

«LA SECUNDÀRIA A EXAMEN»

Coordinador: JOAQUIM PRATS
 Editorial: PROA
 Pàgines: 349

XXI, sense caure en els sectarismes ni en les desqualificacions i obrint una porta al debat i a l'esperit constructiu.

Professors, psicòlegs, filòsofs i educadors fan una reflexió serena dels avantatges i dels inconvenients que planteja l'ensenyament secundari actual. La revisió de l'ESO vol aportar idees per fer una anàlisi de l'educació que reben els ciutadans del segle

«MEMÒRIES D'UN GIRONÍ»

Autor: JOAN VINYAS I COMAS
 Editorial: COL·LEGI DE PERIODISTES
 Pàgines: 158

analitza la figura de Joan Vinyas i la seva trajectòria com a advocat, periodista i secretari de l'ajuntament de la ciutat.

Aquestes memòries recullen una precisa i costumista imatge de la Girona de finals del segle XIX i començaments del segle XX. L'obra està precedida per un estudi introductor de l'historiador Lluís Costa, que repassa el context de la premsa gironina de l'època i